

8 Nisan 2022 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Mart ayında tüm zamanların en yüksek seviyesine çıktı

FAO Gıda Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına oranla %12,6 (17,9 puan) artış göstererek 159,3 puan oldu ve Endeks 1990'daki başlangıcından bu yana yeni bir tarihi rekor kırdı. Endeksteki son artış; bitkisel yağlar, tahıllar ve et alt endeksleri için tüm zamanların yeni en yüksek seviyelerini yansıtırken, şeker ve süt ürünleri de önemli ölçüde artış gösterdi.

FAO Tahıl Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %17,1 (24,9 puan) artış göstererek 170,1 puan oldu ve 1990'dan bu yana kaydedilen en yüksek seviyeye ulaştı. Bu ayki artış; büyük ölçüde Ukrayna-Rusya savaşından kaynaklanan ihracat kesintilerinin buğday ve iri taneli tahıl fiyatlarını baskılamasından kaynaklandı. Karadeniz bölgesinden beklenen ihracat kaybı, zaten sıkı olan küresel buğday mevcudiyetini daha da kötüleştirdi. ABD'deki mahsul koşullarına ilişkin endişelerin artmasıyla dünya buğday fiyatları Mart ayında keskin bir şekilde yükseldi ve %19,7 artış gösterdi. Uluslararası iri taneli tahıl fiyatları Mart ayında %20,4'e çıktıktan sonra rekor bir seviyeye ulaştı ve mısır, arpa ve sorgum fiyatlarının tümü 1990'dan bu yana rekor düzeydeki en yüksek seviyelerine ulaştı. Önemli bir ihracatçı olan Ukrayna'ya yönelik artan enerji ve girdi maliyetlerine ek olarak önemli ölçüde azalan mısır ihracat beklentileri, uluslararası mısır fiyatlarının %19,1'lik bir artışını destekledi. Mısır pazarlarındaki güçlenme diğer tahıl piyasalarını da etkilerken; sorgum fiyatları %17,3 artış gösterdi ve arz belirsizlikleri zaten dar olan arpa pazarları üzerinde daha fazla baskı yaratarak arpa fiyatlarını Şubat ayına göre %27,1 oranında artırdı. Pirinç fiyatları ise aylık bazda sınırlı bir değişim gösterdi ve hala bir önceki yılın değerinin %10 altında kaldı.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %23,2 (46,9 puan) artış göstererek 248,6 puanla tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Endeksin keskin yükselişinde ayçiçeği, palmye, soya ve kolza yağı fiyatlarındaki artış etkili oldu. Uluslararası ayçiçek yağı fiyatları; Karadeniz bölgesinde devam eden Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle azalan ihracat arzının etkisiyle Mart ayında önemli ölçüde artış gösterdi. Ayçiçek yağı arz kesintilerinin ardından artan küresel ithalat talebinin desteğiyle palmye, soya ve kolza yağı fiyatları da belirgin şekilde artış gösterdi. Uluslararası palm yağı değerleri büyük üretici ülkelerde devam eden arz sıkıntısından ek destek alırken, Güney Amerika'da azalan ihracat olanaklarına ilişkin endişeler soya fiyatlarını destekledi. Belirgin ölçüde, oynak ve yüksek ham petrol değerleri de uluslararası bitkisel yağ fiyatlarına destek vermiştir.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %2,6 (3,7 puan) artış göstererek 145,2 puana ulaştı ve son yedi aydan beri devam eden yükselişini sürdürdü ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %23,6 puan (27,7 puan) artış gösterdi. Süt ürünleri fiyatlarındaki artış eğilimi; Batı Avrupa ve Okyanusya'daki küresel talebi karşılamak için yetersiz süt üretimi nedeniyle desteklenerek küresel piyasaların daralmasıyla yükselişine devam etti. Tereyağı ve süt tozu fiyatları; özellikle Asya pazarlarından kısa ve uzun vadeli teslimatlar için ithalat talebindeki artış ve Batı Avrupa'daki güçlü iç talep ile desteklenerek hızla yükseldi. Batı Avrupa'daki güçlü iç talep nedeniyle peynir piyasaları da sıkı bir arz durumuyla karşı karşıya kaldı, ancak kur hareketlerinin etkilerini yansıtan endeks değeri marjinal bir şekilde düşüş gösterdi.

FAO Et Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %4,8 (5,5 puan) artış göstererek 120,0 puan oldu ve tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Domuz eti fiyatları Mart ayında; Batı Avrupa'daki kesim domuzlarının arz açığı ve yaklaşan Paskalya tatilinden kaynaklanan iç talepteki artışla desteklenerek, 1995'ten bu yana rekor düzeydeki en yüksek seviyesini kaydetti. Uluslararası kanatlı eti fiyatları; kuş gribi salgınlarının ardından önde gelen ihracatçı ülkelerden gelen arzın azalmasıyla sıkılaştı ve Ukrayna'nın devam eden çatışmalar nedeniyle kanatlı eti ihraç edememesi nedeniyle daha da yükseldi. Büyükbaş hayvan eti fiyatları; küresel talep güçlü kalırken, bazı kilit üretim bölgelerinde kesime hazır sığır arzının devam etmesiyle güçlendi.

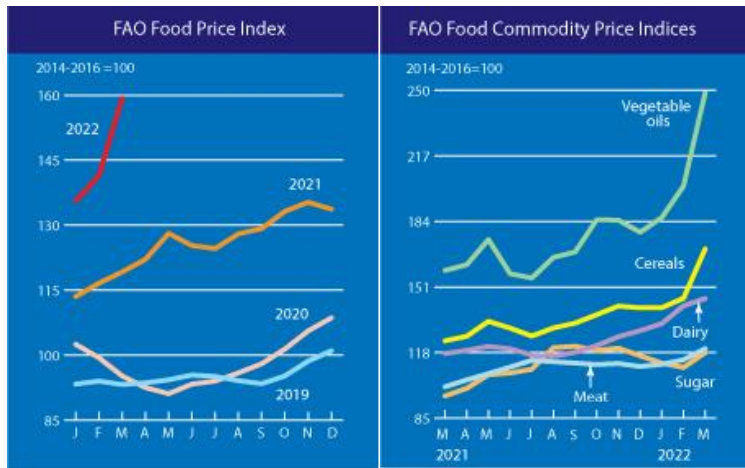
FAO Şeker Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına oranla %6,7 (7,4 puan) artış göstererek 117,9 puan oldu ve önceki üç aylık düşüşü tersine çevirdi ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %20'nin üzerinde artış gösterdi. Uluslararası şeker fiyatlarında Mart ayındaki toparlanma; temel olarak uluslararası ham petrol fiyatlarındaki keskin artıştan kaynaklandı ve bu da önümüzdeki sezon

Brezilya'da etanol üretimi için şeker kamışının daha fazla kullanılması beklentilerini artırdı. Brezilya Real'i'nin ABD Doları karşısında sürekli güçlenmesi; yerel para birimindeki düşük getiri nedeniyle üretici satışını kısıtlama eğiliminde olması, uluslararası şeker fiyatlarındaki yükselişi destekledi. Önemli bir şeker ihracatçısı olan Hindistan'da hasadın verimli seyretmesiyle artan olumlu üretim beklentileri, fiyat artışını sınırlayan bir etki yarattı ve fiyatın daha da artış göstermesini engelledi.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

